

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԼԵՆԻՆԻ ՇՔԱՆՉԱՆԱԿԻՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ՕՊԵՐԱՅԻ
ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ԹԱՏՐՈՆԻ 15 ՏԱՐԻՆ

ունվարի 20-ին լրացավ Երևանի Սպենդիարյանի անվան Լենինի շքանշակիր օպերայի և բալետի պետական թատրոնի գոյրության 15 տարին:

Երևանի օպերային թատրոնի հիմնադրման օր համարվում է 1933 թվի ունվարի 20-ը: Այդ օրը տեղի ունեցավ նորաստեղծ օպերային թատրոնի անդրանիկ ներկայացումը: բեմադրվեց հայ երաժշտության կլասիկ Ա. Սպենդիարյանի «Ալմաստ», ազգային օպերան, որն արժանացավ Երևանի երաժշտասեր հասարակայնության խանդավառ ընդունելությանը: Այդ օրվանից սկսած «Ալմաստ» օպերան, հանդիսանալով հայ ժողովրդի կողմից սիրված օպերաներից մեկը, 15 տարվա ընթացքում չի իշխել բեմից: Երիտասարդ օպերային թատրոնի տաղանդավոր կոլեկտիվը թատրոնի 15-րդ տարեդրամը դիմավորեց «Ալմաստ» օպերայի 206-րդ ներկայացումով:

Այնուհետև օպերային թատրոնը մեկում տևել ետքից սկսում է բեմադրել ինչպես ուստական, այնպես և արևմտա-եվրոպական կլասիկ բազմաթիվ օպերաներ ու բայետներ, ինչպես օրինակ «Եվգենի Ծննդին», «Ջրահարս», «Իվան Սուսանին», «Պիկոլյայ դամա», «Ըոլանտա», «Խաղաղ Դուռ», «Թագավորի հարսնացուն», «Ֆառատ», «Կարմեն», «Անդրա», «Օթելո», «Հուկանուսին», «Սելիլյան սաֆրիչ», «Միկոլետտո», «Զիոն-Ջիո-Սան», «Բոհեմա», «Ջրավիտա», «Շուկա», «Կարավակի թեճք», «Բախչիսարայի շատրվանը», «Զարամաճի» ևալլուն: Սրանց գուգընթաց թատրոնը բեմադրում է Ա. Տիգրանյանի «Անուշ» ազգային օպերան, հայ ժողովրդի կողմից սիրված ու ժողովրդական

օպերաներից մեկը, որը «Ալմաստ»-ին համահավասար շարունակում է փայլել հայ օպերային բեմի վրա: «Անուշ»-ը օպերային բեմի վրա ունեցել է արդեն 270-րդ ներկայացումը:

Օպերայի ու բալետի թատրոնը հանդիսանում է հայ ազգային կուլտուրայի խոշորագույն նվաճումներից մեկը: Նա արտացոլում է հայ ժողովրդի կուլտուրայի աճն ու աննախընթաց վերելքը: Այսօր նա դասվում է Սովետական Միության լավագույն օպերային և բալետային թատրոնների շարքում:

1939 թվին Սոսկվայում տեղի ունեցավ հայկական արվեստի տասնօրյակը, որի ընթացքում 7-ամյա թատրոնը մեծ հաջողությամբ բեմադրեց «Ալմաստ», «Անուշ» օպերաներն ու Ա. Խաչատրյանի «Երջանկություն» հայկական բալետը, արժանանաւով Սոսկվայի հասարակայնության զերո՞ւնդունելությանը: Տասնօրյակի վերջում թատրոնը իր ձեռք բերած նվաճումների համար պարգևատրվեց Լենինի շքանշանով:

Օպերային թատրոնը խոշոր ազդակ հանդիսացավ ազգային նոր օպերաների ու բալետների ստեղծագործման տեսակետից: Ա. Սպենդիարյանի երաժշտության հիմքն վրա և Սասոնցի Դավիթ Էպոսից վերցրած սյուտենով թատրոնի նախաձեռնությամբ ստեղծվեց սփանչելի «Խանդութ» բալետը, որը բացառիկ չերմ ընդունելության արժանացավ հանդիսատեսների կողմից: Թատրոնը բեմադրեց նաև Ա. Խաչատրյանի «Գայանե» բալետը, ինչպես նաև անցյալ դարի հայ նշանավոր կոմպոզիտոր Տ. Չուխաչյանի «Ալբակ Ա» օպերան ու այլ ազգային օպերաներ: «Ալբակ Ա» օպերայի բեմադրու-

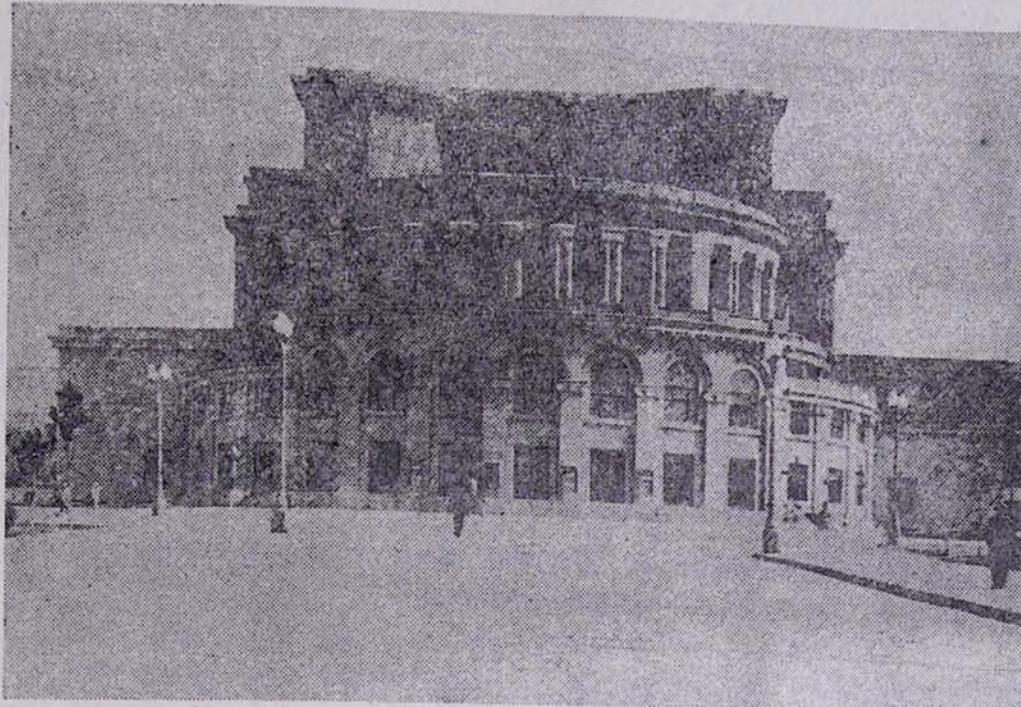
թյան համար թատրոնն արժանացավ Ստալինյան մրցանակի:

Թատրոնը բեմադրել է նաև եղբայրական մեսպուրլիկաների՝ Վրաստանի ու Ադրբե-

զանի ազգային օպերաներից Գ. Պալիաշվի-

լիշ-երգչուհիներ, պարողներ ու նվագողներ:

Դրանցից Հաջող ելույթներ են ունենում երգչուհիներ Ա. Թումանյանը, Թ. Քեսոս-յանը, երգիչ Մ. Օրկաթը, չութակա՞ար Քարաջանը և ուրիշներ:

Ա. Սպենդիարյանի անվան Լենինի շքանշանակիր օակերայի և բալետի պետական թատրոնի շենքը.

լու «Դախսի» և Ու. Հաջիբեկովի «Քյոռ-օղլի» օպերաները:

Օպերային թատրոնի եղբայրական ուստանիքի մեջ են ներգրավվել արտասահմանից Հայրենիք վերադարձած տասնյակ եր-

Այսօր իր գոյության 16-րդ տարվա շեմքին Ա. Սպենդիարյանի անվան Լենինի շքանշանակիր օպերայի և բալետի պետական թատրոնը ստիլվագործական նոր վերելք է ապրում:

ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԴԵԼԵԳԱՑԻԱՆ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Հունվարի 30-ին Երևան ժամանեց Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի դեեկացիան Հետեւալ կազմով. Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի վիցե-պրեզիդիւնտ Ա. Գ. Շանիձե, Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամներ Կ. Ս. Կեկելյան և Ն. Ա. Բերձենիշվիլի, Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի հասարակական դիտությունների բաժանմունքի

դիտունական քարտուզար Ա. Մ. Ժղենտին:

Կայարանում Հյուրերին դիմաւորեցին Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի վիցե-պրեզիդիւնտ Վ. Գուլքանյանը, Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամներ Գ. Ղափանցյանը, Ա. Հովհաննիսյանը և ուրիշները:

Հյուրերի ժամանման օրը Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայում տեղի ունեցավ Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների

Ակադեմիայի դելեգացիայի հետ համատեղ, հասարակական գիտությունների բաժանմունքի նիստ:

Նիստում հանդիս եկան Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի պրեզիդիոն Վ. Համբարձումյանը, Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի վիցե-պրեզիդենտ Ա. Գ. Շանհեծեն, Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի վիցե-պրեզիդենտ Վ. Գուլբանյանը, Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամներ Կ. Ս. Կեկելիձեն և Ն. Ա. Բերձենիշվիլին, Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամներ Գ. Ղափանցյանը և Ա. Հովհաննիսյանը, Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի վիցե-

միայի թղթակից-անդամ Ա. Ղարիբյանը:

Նիստում որոշում ընդունվեց մայիսի վերջին Թբիլիսիում և Երևանում Հրավիրել երկու ուսապուրիկանների ակադեմիաների հասարակական գիտությունների բաժանմունքների նիստական պահպանության մասին:

Նիստը նախապես բննարկեց համատեղ գիտական սեսիայի զեկուցումների թեմաները:

Երկու ուսապուրիկանների ակադեմիաների հասարակական գիտությունների բաժանմունքների մայիսին հրավիրվող համատեղ գիտական սեսիան կնպաստի Վրաստանի և Հայաստանի գիտնականների միջև գիտական կապերի հետագա ամրապնդմանը:

(229)

***

Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի Երևանում գտնվող դելեգացիան այցելեց Պետական Պատկերասրանը, ճեռադրատում—Մատենադարանը և Մոլուսովի անդամ Պետական համալսարա-

նը, որտեղ մանրամասն ծանրթացավ ուսումնական և գիտա-հետազոտական աշխատանքի դրվագի հետո: Դեկեմբերին այցելեց նաև էջմիածին և Եղանական գիտական համարթուցի հնագիտական պեղումների վայրում:

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ ԹԲԻԼԻՍԻԻ ՍՏԱԼԻՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ

ՀԱՍԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ

1948 թվի հունվարին լրացավ Թբիլիսիի Ստալինի անվան հետական համալսարանի հիմնադրման 30-ամյակին: Համալսարանի հիմնադրման ակադեմիկոս Ի. Զավախիչ-վիլու և նրա մերձավոր աշխատակիցներ պրոֆ. Ի. Կիպչիձեի և Վրացական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամ Ա. Շանհեծի նախաձեռնությամբ համալսարանում կազմակերպվել էր հայոց լեզվի ամբողություն, որը հետագայում վերածվեց հայագիտության ամբողություն: Ամբողությունը վարիչն է Վրացական ՍՍՌ գիտության վաստակավոր գործիչ, Վրացական ՍՍՌ ու Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիաների անդամ-թղթակից պրոֆ. Լ. Մելքոնի թիւբեթ-բեկը:

Իր գոյության տարիների ընթացքում ամբողությունը մեծ աշխատանք է կատարել վրաբար և համանակակից հայ լեզվի ուսումնամիջաման գործում: Վրացի ուսանողության համար հրատարակվել են դասագրքեր, որոնց թվում պրոֆ. Ի. Աբովյանը կազմած բրիստումատիան՝ հայ-վրացերեն բառարանը հանդիսանում է հայկական բառարանի առաջնային բառարանը: Ամբողությունը էլեկտրոնային գործառքություն ունեցող հայկական բառարանը գործում է հայկական բառարանի առաջնային բառարանը:

Բառաներից մեկը Աբխազիայում ու Աջարիայում և մեսինեթ-ջավախիթյան հայերի լեզուն:

Մի շաբթ աշխատություններ են հրատարակվել Հայ-վրացական լեզվաբանության և գրականագիտության վերաբերյալ: Տպագրության են պատրաստվում հին հայկական գրականության հիշատակարանները, որոնք մեզ են հասել հին-վրացական թարգմանությամբ, ինչպես նաև հին-վրացական գրականության հիշատակարանները, որոնք պահպանվել են հին-հայկական թարգմանություններում: Վրացերեն լեզվով հրատարակվել են պրոֆ. Լ. Մելքոնի թղթականության դասագիրքը և ակադեմիկոս Զավախիչվիլու «Հայ պատմական գրականություն» գիրքը: Ամբողությունը հաշխատություններում հատուկ տեղ է հատկացվում Հայաստանի պատմության խնդիրներին: Այս տեսակետից մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում Ի. Զավախիչվիլու աշխատությունը՝ սոցիալական շարժումները Հայաստանում միջին դարերում, որը հրատարակվել է ամբողությունի կողմից հայերեն և վրացերեն լեզվում: Վերջերս տպադրության է հանձնվել գյուղացիական ապստամբություն Հայաստանում՝ 774-775 թվերին ըստ VIII դարու ասորական աղբյու-

որ աշխատությունը: Հրապարակվել են հայերենից վրացերենի թարգմանված պատմական տվյալներ Վրաստանի մասին: Մոտ ժամանակներս լույս կտեսնի պատմական հաղորդումներ Վրաստանի մասին նոր գիրքը:

Իր ժամանակին հրատարակվել է «Սաստունցի Դավիթ» ժողովածուն, ուր շոշափվել են հայ և վրաց էպոսների առանձին խնդիրները: Ներկայումս ամբողուն աշխատում է ին. Արովյանին վերաբերող նյութերի վրա: Պատրաստ է տպագրության և հրատարակվելու է «Նոր նյութեր Խաչատուր Արովյանի մահվան» (ըստ Վրացական ՍՍՌ Պետական արխիվի տվյալների) մոնոգրաֆիան հայերեն լեզվով: Խաչատուր Արովյանի մահվան 100-ամյակի կապակցությամբ լույս կտեսնի հնաշատուր Արովյանը և Վրաստանը մոնոգրաֆիան վրացերեն լեզվով:

Շատ մեծ աշխատանք է կատարել ամբողջ Վրաստանի աշխատավորությունը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈԶՈՒՄ ՇՆՈՐՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության 1948 թվի փետրվարի 2-ի Հրամանագրով, ցորենի բարձր բերք ստանալու համար, Հայկական ՍՍՌ կոլլոգային դաշտերի 15 առաջավորներ արժանացել են Սո-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության 1948 թվի փետրվարի 2-ի Հրամանագրով, ցորենի բարձր բերք ստանալու համար, Հայկական ՍՍՌ գյուղատնտեսության մի խումբ առաջավորներ պարգևատրվել են շքանշաններով և մեդալներով:

ՏՈՒՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Միկոյան պողոտայի և Մարքսի փողոցի հատման տեղում սկսվել է արտասահմանից հայրենիք վերադարձած հայերի համար կառուցվող քառահարլ տան շինարարությու-

հայ գրականության հետ ծանոթացնելու ուղղությամբ: Վրացերեն լեզվով հրատարակվել են Հովհաննես Թումանյանի հեքյաները և «Սաստունցի Դավիթ» ու «Թմմկաբերդի առումը» պոեմները: Վրացերեն են թարգմանվել ու հրատարակվել ժամանակակից գրողներ Մ. Թորգոմյանի և Հ. Քոչարի ընտիր երկերը:

Թրիլիսիի համալսարանի, հայ լեզու ուսումնասիրող, մի շարք ուսանողներ, ինչպես օրինակ Գուգուլիլին, Թուշուաշվիլին, Լուլաձեն, Գոգոձեն ներկայումս աշխատում են Ավետիք Խաչակյանի բանաստեղծությունների և նայերի Զարյանի «Հացավան» վեպի թարգմանությունների վրա:

Հայագիտության վերաբերող գիտական ու գրական երկերի մասսայականացումը՝ առաջ է բերում կենդանի հետաքրքրություն և զերծ արձագանք վրացական հասարակայնության մեջ:

Եիալիստական Աշխատանքի գերոսի բարձր կոչմանը ու պարգևատրվել լենինի շքանշաններով և «Մուրճ ու Մանդաղ» ոսկե մեդալներով:

ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ

Լենինի շքանշանով պարգևատրվել են 79 մարդ, Աշխատանքային Կարմիր Դրոշի շքանշանով՝ 24 մարդ, «Աշխատանքային» արիության համար մեդալով՝ 40 մարդ, «Աշխատանքային գերազանցության համար» մեդալով՝ 7 մարդ:

Նը: Շենքի ճակատը երևալատիվելու է Արտիկի տուժով:

Շենքը բաղկացած կլինի 16 բնակարանից՝ իրենց բոլոր հարմարություններով:

ՀԱՅՐԵՆԱԴՐՁ ՀԱՅԵՐԸ ՍՈՎԵՏՈՒՄ ԵՆ ՍԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒՆ

Երկար տարիներ ապրելով կապիտալիստական երկրներում, ենթարկվելով ազգային ճնշման ու համարական արտասահմանից հայրենիք վերադարձած հայերի համար կառուցվող քառահարլ տան շինարարությու-

նության մայքը առաջարկած հայրենիք, Ստալինյան Կոնստիտուցիայի արմեն տակ հիմք դնելով իրենց նոր, ազատ ու երջանիկ կյանքին, հայրենադարձ հայերը մեծ սիրով ձեռնա-

մուս են եղել իրենց անդրագիտությունը վերացնելու և մայքենի լեզու սովորելու գործին: Նբանց այդ ձգտմանը ամենուրեք ընդառաջում են տեղական պարտիական և սովետական կազմակերպություններն ու ժողովրդական կրթության օրգանները:

Առանձնապես լավ աշխատանք է կատարված ծրեան քաղաքում տեղավորված Հայրենադարձ հայերի անգրագիտության և կիսագրագիտության վերացման ուղղու-

թիւմքը: Ներկայումս մայրաքաղաքում կաղմակերպված անգրագիտության և կիսագրադիտության վերացման 69 խմբակներում և անհատական ուսուցման ցանցում սովորում են 1032 հայրենադարձ: Բոլոր սովորողներն ապահովված են դասագրքերով և դրենական

պիտույքներով: Հարյուրավոր հայրենադարձներ հնարավորություն ստացան իրենց կյանքում առաջին անգամ մայրենի լեզով կարդալու թերթեր և զրքեր: Բազմաթիվ ներգաղթած հայեր ձգտում են սովորել նաև ուսաց լեզուն:

ՅՈՒԹԱԶԱՆԴԵՍ ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ՏԱՆԸ

Փետրվարի 15-ին Մոսկվայի Հայկական Կուլտուրայի տանը բացվեց Հայկական ՍՍՌ արքեստի հաստակավոր գործիւն նկարիչ Սիդրակ Առաքելյանի ստեղծագործություններին նվիրված ցուցահանդեսը: Ցուցահանդեսում բացման իսութ ասաց Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Մովեսին կից Արքեստի գործերի վարչության պետ: Գ. Դոմրակը: Առաքելյանի կյանքի և գործունեության մասին զեկուցումով հանդես եկավ արվեստի վաստակավոր գործիւն Ե. Արուտչյանը: Ցու-

ցահանդեսի բացմանը ներկա էին Մոսկվայի հասարակայնության ներկայացուցիչները, որոնք հիշողությունների գրքով գրեցին իրենց հրաշալի տպագրությունները: Ցուցահանդեսի բացմանը ներկա էին Սովորական Մինիստրներ՝ գեներալ-լեյտենանտ Բարսեղյանը, գեներալ-մայոր Դավարյանը, գեներալ-մայոր Կարապետյանը, ժողովրդական նկարիչ Կոչոյանը և ուրիշներ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԼԱՎԱԳԴՈՒՅՑԻ ԿԻՆՈՍՑԵՆԱՐԻԱՆԵՐԻ ԿՈՆԿՈՒՐԸ

Հայկական ՍՍՌ Կինեմատոգրաֆիայի մինիստրությունը հայտարարել է ժամանակակից լավագույն գրական սցենարիաների և կինօֆիլմերի լիբրետոնների կոնկուրս:

Լավագույն կինոսցենարիաների համար սահմանվել են մեկ առաջին մրցանակ՝ 25 հազար ռուբլի, մեկ երկրորդ մրցանակ՝ 20 հազար ռուբլի և երկու երրորդ մրցանակ՝ 10 հազար ռուբլի յուրաքանչյուրը: Լիբրետոնների համար սահմանվել են մեկ առաջին մրցանակ՝ 10 հազար ռուբլի, երկու

երկրորդ մրցանակ՝ 5 հազար ռուբլի յուրաքանչյուրը և երկու երրորդ մրցանակ՝ 5 հազար ռուբլի յուրաքանչյուրը:

Կոնկուրսի ժամկետ նշանակված է մինչև 1948 թվի մայիսի 15-ը: Կոնկուրսի արդյունքները հայտարարվելու են ոչ ուշ, քան 1948 թվի օգոստոսի 1-ը:

Կազմված է կոնկուրսի ժուրի Հայկական ՍՍՌ Կինեմատոգրաֆիայի մինիստր Ս. Գասպարյանի նախագահությամբ:

ՆՈՐ ԴՈԿՈՒՄԵՆՏԱԼ ՖԻԼՄ

Երևանի կինոստուդիան նկարահանում է «Սովետական Հայաստան» դոկումենտալ կինօֆիլմը:

Ֆիլմը արտացոլելու է Սովետական Հայաստանի արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, կուտուրայի և ժողովրդական տնտեսության տարրեր բնագավառ-

ներում ձեռք բերած նվաճումները, հայտողաբար աշխատանքային ու ստեղծագործական հսկայական խանդակառությունը ստալինյան նոր հնգամյակում:

Բնական նկարահանումների մոտ կեսմասը կատարված է:

ՊԱՐՏԻԶԱՆՈՒՅՆԻ ԿԻՍԱՆԴՐԻՆ

կան պորտերն:

Քանդակագործուհին այս աշխատանքը ներկայացնելու է Սովետական Բանակի 30-ամյակի առթիվ կազմակերպվելիք ցուցահանդեսին:

ՊԱՏՐԱՍՎՈՒՄ ԵՆ ՀԱՄԱՄԻԹԵՆԱԿԱՆ 8ՈՒԹԱԶԱՆԴԵՍԻՆ

Այս տարվա մայիս ամսին Մոսկվայում կազմակերպվելու է ժողովրդական ստեղծագործության համամիութենական ցուցահանդես:

Այժմ ամբողջ ռեսպուբլիկայում ժողովրդական ստեղծագործության տները և առանձին

ինքնուու վարպետներ եռանդուն կերպով պատրաստվում են մասնակցելու ցուցահանդեսին: Նրանք ներկայացնելու են գեղանդեկարչական, քանդակագործական, կիրառական արվեստի գործեր:

ԻՆՔՆԱԳՈՐԾ ԽՄԲԻ ՀԱԶՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Փետրվարի վերջերին Մոսկվայից վերապարձավ «Աշխատանքային ռեզերվների» երեսնի Կուլտուրայի տան երգի-պարի խմբը:

Խոմբը մասնակցել է Աշխատանքային ռեզերվների մինիստրության նախաձեռնությամբ կազմակերպված համամիութենական օլիմպիադային, ելույթներ ունենալով

ԳՅՈՒՂԻ ԷԼԵԿՏՐԻՒԿԱՑՈՒՄԸ

Հայոցուղեկտրատրեսոր 1947 թվին շահագործման հանձնեց Կոտուրի շրջանի Գառնի և Ախտայի շրջանի Մինիստրության նախաձեռնությամբ կիրառէլեկտրակայալաները: Գառնիկէսը առաջմասպարկում է միայն երկու կոլխոզի:

Հնիթացիկ տարում պետք է շահագործման հանձնվեն Մարտունու, Այգեձորի, Հերմովկի և Ակների հիմքուղեկտրակայալաները, որնց քարային աշխատանքները արդեն ավարտված են: Այս տարի սկսվելու են նոր էլեկտրակայանների կառուցման աշխատանքները Ռոկեպարում, Ազատեկում, Ջովաշենում և ռեսպուրիկայի այլ վայրերում:

1947 թվին գործի դրվեցին Գյոլքենդ, Չալքենդ, Ներքին Ալչալու, Ներքին Գյովալդարա և Շաքարդա գյուղերի միկրոգետերը: Վերականգնվեցին և գործի դրվեցին Մտեփանավանի շրջանի Կամնավրյուր, Կուրբէկ, Միկոյանի շրջանի Արենի գյուղերի միկրոգետերը: Դրա շնորհիվ ուսպուրիկայի 46 գյուղեր ըստացան էլեկտրական լուսավորություն, այդ թվում Արտաշատի շրջանի Դալար, Բուրատան, Վերին Աղբաշ, Մեղրու շրջանի Լիճք, Տաշտուն, Թեյ, Էջմիածնի շրջանի Խաթունարի, Ապագա, Ախուլյանի շրջանի Հովունի, Կիրովականի շրջանի Եղեգնուտ գյուղերը: Ավելի քան 3000 տնտեսություններում վառվեցին էլեկտրական լամպերը:

Էլեկտրիֆիկացվել են նոր Բայազեաի, Սեվանի և Ախուայի ՄՏ կայանները: Ռեսպուրիկայի կոլխոզների ավելի քան 30 տոկոսը էլեկտրիֆիկացվել է: Դա հնարավորություն է տվել գործի ղենել էլեկտրադաշներ, սղոցարաններ, ինչպես նաև գյուղատնտեսական այլ մեթոններ:

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՎԵՐԵԼՔ

Ահմենի Ան. — Կուլտուրական շինարարության ասպարեզում շրջանի կոլխոզային դյուղերը տարեց-տարի ձեռք են բերում նորանոր նվաճումներ: Անցյալ տարվա ընթացքում այստեղ էլեկտրիֆիկացվեցին Մարտիար ու Հովունի գյուղերը և ուղիովիկացվեց Այգարաց գյուղը: Այս տարի էլեկտրա-

ՍՊՈՒՄ Մեծ Թատրոնում, Սովետական Բանակի Կենտրոնական Տանը և այլ վայրերում:

Երգի-պարի ինքնագործ խմբերի մեջ առաջին տեղը գրավեց Լենինգրադի, իսկ երկրորդ տեղը երեսնի «Աշխատանքային ռեզերվների» Կուլտուրայի տան խմբակը:

Հնիթացիկ տարին հանդիսանալու է գյուղեկտրիֆիկացման ավելի լայն ծավալման տարի: Ռեսպուրիկայի տարրերը շրջաններում այլ տարի շահագործման են հանձնվելու 15 միկրոգետները, որոնք էլեկտրական էներգիա են մատակարարելու 100 գյուղերի: Այս տարի համատարած էլեկտրիֆիկացված շրջանների մեջ է մտնելու նաև Մեղրու շրջանը:

ՇԱՄՇԱԴԻՆ. — 1948 թվին շահագործման հանձնվելիք Այգեձորի էլեկտրակայանը կառուցվում է Ախուայի գետի վրա:

Էլեկտրակայան է կառուցվում նաև շրջանի բերդ գյուղի գետի վրա: Էլեկտրակայանը էներգիա կտա շրջկենտրոնին, Բովուզ և Նավուր գյուղերին: Ուժեղ թափով արդեն առաջեն ընթանում շրանցքի փորձան աշխատանքները:

Երկու էլեկտրակայանների գործարկումով շրջանի 9 գյուղ կտանան էլեկտրական լուսավորություն: Բացի այդ, ընթացիկ տարում կական աշխատել նաև Պառավագար և Մաղկավան գյուղերում կառուցված միկրոգետերը:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԱՆ. — Շրջկենտրոնը և 15 գյուղեր մինչեւ այժմ օգտագում են Զորագէսից ըստացվող էլեկտրական բաժինից:

Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետի որոշմամբ այս տարի Մտեփանավանում կառուցվելու է էլեկտրակայան: Հիդրոէլեկտրակայանը կառուցվելու է հոռու շրանցքի վրա, Աղարակ գյուղում:

Աղարակէսը կտա երկու անգամ ավելի էներգիա, քան ստանում է այժմ Մտեփանավանի շրջանը Զորագէսից:

Կան լուսերը կվառվեն շրջանի ևս երեք գյուղում, ուղղի կանցկացվի երկու այլ գյուղում: Կոլխոզային նոր ակումբներ են կառուցվում Արեկէ և Կարմրաքար գյուղերում: Հինգ գյուղերում շահագործման հանձնվեն նոր էլեկտրադաշներ:

ԿՈՒԽՈՉԱՑԻՆ ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑ

ԻՒՐՈՎԱԿԱՆ.— Կոլխոզային աշխատավորությանը տեղում անհրաժեշտ բուժողնություն ցուց տալու նպատակով վերջերս առաժնի նախաձեռնությամբ վահագն գյուղում կազմակերպվեց հիվանդանոց:

Հիվանդանոցն ապահովելու է վահագն, Զորագյուղ, Քոլագիրան, Դեբետ և Եղեգ-

նուա դյուղերի կողմանային աշխատավորան բուժոպասարկումը: Հիվանդանոցն ապահովված է որակյալ բժշկով:

Այժմ նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում Համդաշիմանում նոր հիվանդանոց ստեղծելու համար:

ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ ԻՆՍԻՏՈՒՏԻ ՆՈՐ ՇԵՆՔԸ

Այս տարվա գարնանից Տերյան փողոցի վրա, Դուկայանի անվան այգու դիմաց սկսվելու է կառուցվել Երևանի Պոլիտեխնիկի ինստիտուտի նոր շենքը, որի նախադիրը կազմել է ճարտարապետ Ա. Մամիջանյանը:

Ըստ տեխնիկական նախագծի շենքը ունենալու է բազմաթիվ լսարաններ, կարիքնետներ, աշխատանոցներ, գծադրության:

Անյակներ, արհեստանոցներ, 29 խոշոր լաբորատորիաներ, մի քանի ընթերցարանով՝ գրադարան՝ 300 հազար հատոր գրքի տարրողությամբ, կինոֆիլմացված դահլիճներ և այլ հարմարություններ:

Շենքն ունենալու է 20 հազար քառակույթի մետր օգտակար մակերես: Կառուցման աշխատանքների համար ծախսվելու է մոտ 24 միլիոն ռուբլի:

ԾԱԾԿԱԾ ՇՈՒԿԱՅԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Թափով ծավալվում է Երևանի Ստալինյան պողոտայի վրա կառուցվող ծածկված շուկայի շինարարությունը: Ավարտվել է հիմքի կառուցումը, շարվում են առաջին հարկի պատերը: Շենքի հիմքը երեսպատված է մաքուր հղված բազալտ քարով, իսկ կերին հարկերի պատերը երեսպատվելու են վարդագույն տուփով: Տանիքը ծածկվելու է

ապակեպատ շոշանակներով, որի շնորհիվ էլ ներքին բոլոր շինությունները ապահովված կլինեն նորմալ ցերեկային լուսավորությամբ:

Խանութները դասավորված կլինեն երկու շարքով: Մածկված շուկայի շենքի ընդհանուր ծավալը կկազմի 55.000 խորանարդ մետր:

ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ Է ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ ՄԵՇ ՇԵՆՔ

ՍԵՎԱՆ.— Երջանի Յամաքաբերդ գյուղում կառուցվում է հյուրանոցի մեծ շենք, որի կառուցման համար ծախսվելու է շորս միլիոն

ռուբլի: Հինարարական աշխատանքներն արդեն սկսված են:

ՆՈՐ ՏՊԱՐԱՆ

Երևանի Վ. Մոլոտովի անվան Պետական համալսարանը կազմակերպել է իր սեփական նոր տպարանը: Այս տարի այդ տպարանում տպվելու են բարձրագույն ուսումնական հիմնարկների համար դասագրքեր և

բազմաթիվ գիտական աշխատություններ:

Տպարանը ապահովված է անհրաժեշտ սարքավորումով և որակյալ կաղըբրով:

(229)

